Orgány - Policie, soudy, notářství 1. část

O ochranu práv fyzických i právnických osob se starají policie, státní zastupitelství, soudy a v některých případech i obce a další správní orgány.

SOUDY

Při uskutečňování spravedlnosti a při ochraně práv a oprávněných zájmů občanů se v naší společnosti uplatňuje moc soudní.

Soudy poskytují občanům právní ochranu. Rozhodují, na čí straně je právo, o vině či nevině a také o trestu za spáchané trestné činy. Soudci jsou nezávislí a rozhodují nestranně. Jsou jmenováni přímo prezidentem republiky na neomezenou dobu.

Soudní moc je vedle moci zákonodárné a výkonné další složkou státní moci.

Běžné rozhodnutí o právech a povinnostech občanů řeší státní úřady nebo organizace, například ministerstva, obecní úřady, jejich odbory, komise apod. Pokud má občan pocit, že jeho zájmy byly rozhodnutím správního orgánu poškozeny a pokud již vyčerpal možnost odvolání v rámci správního řízení, může se obrátit přímo na soud. Soud řeší ale i další záležitosti, například určení otcovství, spor o dědictví, odpovědnost za úraz v zaměstnání apod. Žaloba se podává k příslušnému okresnímu soudu.

V ČR známe 4 druhy soudů:
1. Okresní soud
2. Krajský soud
3. Vrchní soud (v Praze a Olomouci)
4. Nejvyšší soud (v Brně)

Zvláštní postavení zaujímá Ústavní soud se sídlem v Brně.

Občan má právo odvolat se k soudu vyššího stupně.

Soudu projevujeme příslušnou úctu a vážnost. Proto je třeba při výpovědi povstat a soudce oslovit slovy: „pane předsedo, paní předsedkyně“. U soudu také veřejně prohlašujeme, že budeme mluvit pravdu a nic než pravdu. Pohrdání soudem se trestá.

Soudy jsou nezávislé, spravedlivé, neúplatné, objektivní a nestranné.

Méně závažná porušení právních norem nazýváme **přestupky**. Neprojednávají je soudy, ale obecní úřady, policie a jiné orgány státní správy v tzv. správním řízení a ukládají se za ně mírnější sankce, například napomenutí, pokuty, zákazy činnosti a propadnutí věc.

Proti rozhodnutí správních orgánů **se může občan odvolat** k nadřízenému správnímu orgánu do 15 dnů od doručení rozhodnutí.

Svědci jsou povinni dostavit se na vyzvání správního orgánu k jednání, nebo se řádně omluvit. Účastníci i svědci musí u soudu vypovídat pravdivě a nic podstatného nezamlčovat. Svědectví můžeme odmítnout ten tehdy, když by hrozilo, že jím vystavíme v nebezpečí trestního stíhání sebe nebo osoby blízké.

Prostuduj tex na str. A , odpověz písemně na tyto otázky

1. Najdi na internetu, jak se nazývá oděv soudců ?
2. Vyjmenuj druhy soudů ?
3. Co poskytuje soud občanům ?

Ze str. B se nauč a napiš soustavu soudů, kdo to je soudce a advokát.